

Bij deze wijze van behandeling der weeke chankers, zag M. nooit secundaire syphilis daarop volgen.

Terwijl nu de weeke chankers in een tijdsverloop van één tot vier weken op deze wijze tot cicatrisatie worden gebracht, vorderen daarentegen de geïndureerde een langer gebruik van hetzelfde medicament. Hunne overentbaarheid duurt langer, de grond zuivert zich niet zoo spoedig, en wanneer reeds de rand met gezonde granulatiën de cicatrisatie aantoon, blijft nog de detritus binnens de omgevende nieuwvorming ingesloten. Is eindelijk de zweer geheel gecicatriseerd, dan blijft er nog een hard lidteeken over, dat vrij zeker de volgende secundaire syphilis aankondigt.

Door deze induratie nu terstond met kwik te gaan behandelen, zoude men zeer verkeerd doen; want het virus is hier door het exsudaat van de circulatie afgesloten, en geen medicament kan er invloed op uitoefenen voor dat de exsudaatmassa, die het contagium omgeeft, door de regressieve metamorphose begint geresorbeerd te worden. Daarom moet men, wanneer de zweer onder den invloed van het kwik gecicatriseerd is, dit medicament ter zijde stellen, totdat de induratie begint te verminderen en de resorptie van het contagium begonnen is.

Dientengevolge houdt M. met de insmering op, wanneer de zweer gesloten is, acht, veertien dagen of vier weken lang, naarmate van de grootte der induratie, waarna hij met kleine tusschenruimten zoo lang kwik in het ligchaam brengt, tot dat de induratie bijna geheel geweken is. Zoodanige kuur duurt gemiddeld veertien dagen tot drie weken, en daar hij om de twee of drie dagen laat insmeren, zijn dus gewoonlijk zeven tot vijftien inwrijvingen noodig, om het gewenschte resultaat te verkrijgen.

Bij de therapie der const. syphilis wijst de schrijver erop, dat het van het grootste belang is onderscheid te maken tusschen de verschillende vormen. Laat het stadium condylomatosum, waarin het reactievermogen in den normalen toestand verkeert, toe om zonder schroom de specifieke behandeling goed door te voeren, in het tweede stadium met minder reactievermogen en neiging tot ulceratie en phagedaena, kan men niet zoo onvoorwaardelijk meer tot het kwik grijpen, terwijl in het derde stadium van ditzelfde medicament gewoonlijk meer kwaad dan goed te wachten is. Dit alles nader uiteen te zetten, zoude echter ons voorgesteld doel te buiten gaan.

Van de *gelarveerde* en *latente* syphilis zegt M. ongeveer het volgende. De leer der syphilis larvata, die eene jarenlange incubatie der secundaire verschijnselen aanneemt, is geheel onwaar en berust op slechte waarneming. Gelarveerde syphilis bestaat daar, waar ligte verschijnselen over het hoofd worden gezien. Het vergift, dat in het ligchaam is opgenomen, kan slechts op éene wijze een tijd lang onwerkzaam blijven, namelijk wanneer het door eene capsula is afgesloten. Dit duurt echter slechts zoolang, totdat de regressieve metamorphose het weder in de circulatie brengt. De mogelijkheid om verborgen te blijven bestaat zoo lang als deze capsula duurt, dus gewoonlijk niet meer dan eenige maanden. Evenmin als men bij volwassenen eene jaren lang verborgene syphilis mag aannemen, kan men bij pasgeborenen kinderen dit onzichtbaar bestaan veronderstellen. Te minder nog omdat bij het foetus geene diergelijke capsulae van eenig belang voorkomen. Dat eindelijk de syphilis tot na de puberteit latent zoude kunnen blijven, is in het geheel niet te verdedigen. Worden zoodanige gevallen naauwkeurig nagegaan, dan wordt er gewoonlijk de een of andere aandoening gevonden, die den minder geoefenden waarnemer ontsnapt.

Tea slotte kunnen wij niet nalaten met een paar woorden

hier te gewagen van het afkeurend oordeel, dat M. over de *syphilisatie* velt. Als geneesmiddel zegt hij, mag men haar niet toepassen, zoolang de observatie blijft bevestigen, zoo als zij dit tegenwoordig zonder twijfel doet, dat de medicamenteuze behandeling der syphilis veel betere en zelfs belangrijke resultaten oplevert. Veel minder nog kan zij als prophylactisch middel gebruikt worden. Men moet het beschouwen als eene beleediging voor JENNER, als eene miskennis zijner groote verdiensten, wanneer iemand zich vermeet de syphilisatie met de vaccinatie te vergelijken.

Maar toch kan men uit de syphilisatie eene belangrijke leerling trekken. De syphilisatie heeft bewezen, dat natuurgenezingen der syphilis niet zeldzaam zijn, en dat zij in het stadium condylomatosum zelfs dikwijls voorkomen. Verder dan dit eerste stadium is de syphilisatie niet meer te verdedigen; in de latere stadia nog versch virus in het ligchaam te brengen, dat reeds gebrek aan reactie heeft, is een onverschoonbare misstap, dien men in sommige omstandigheden gelijk moet stellen met de misdaad van vergiftiging. CH. v. Y.

Crania selecta ex Thesauris anthropologicis Academiae imperialis Petropolitanae iconibus et descriptionibus illustravit C. E. DE BAER. Cum tabulis lithographicis XVI. Petropoli, 1859. 4°.

Ueber Papuas und Alfuren. Ein Commentar zu den beiden ersten Abschnitten der Abhandlung Crania selecta etc. St. Petersburg, 1859. 4°.

Beide verhandelingen zijn afzonderlijk uitgegeven, maar maken een gedeelte uit van het VIIIste Deel der *Mémoires de l'Acad. impériale de St. Pétersbourg*, sixième Serie, *Sciences Naturelles*. De in het onderzoek der natuur grijs geworden VON BAER, die zich reeds voor meer dan 30 jaren door zijne nasproingen over de ontwikkelings-geschiedenis der gewervelde dieren en vooral der vogels eenen onvergankelijken naam verworven heeft, is thans sedert weinige jaren met jeugdigen ijver bezig om de anthropologie en ethnographie met zijne onderzoekingen te verrijken.

In de eerstvermelde verhandeling geeft hij afbeeldingen van den schedel eener Papua-vrouw, van eenen Alfoer, van een Kalmuk, van een Chinees en van een bewoner der Aleutische eilanden.

De laatste trok vooral mijne aandacht, gelijk elk natuurlijk vinden zal, die het weten mogt, dat ook ik in den aanvang van dit jaar een schedel van een bewoner van Oenalaschka beschreef en afbeeldde.

VON BAER geeft zijne metingen in Engelsche maat, maar wanneer ik zijne gemiddelden, uit zes schedels, tot millimeters herleid en met de door mij gevondene maten, vergelijk, dan vind ik weinig verschil. Zoo bedroeg bij den door mij gemeten schedel de omvang 0,515, en volgens v. BAER is het gemiddelde uit zes schedels voor deze afmeting 0,518; de lengte vond ik 0,173, het midden-getal bij VON BAER is 0,176. De breedte van den door mij onderzochten schedel was 0,149, volgens v. B. is de gemiddelde breedte ruim 0,147. Zulke uitkomsten zijn eene aansporing om met goed vertrouwen op den ingeslagen weg voort te gaan. Dat de Papoe-schedels, die VON BAER onderzocht, smal (dolichocephalisch) waren, stemt mede geheel overeen met hetgeen ik vroeger had opgemerkt. Zeer afwijkend is de vorm, die door QUOY en GAIMARD werd afgebeeld, waarmede echter de schedel overeenkomt, die als een Papoe-schedel in het ontleedkundig kabinet der Leidsche Hoogeschool bewaard wordt, en door mijnen voormaligen leermeester G. SANDI-

FORT afgebeeld is. In de tweede verhandeling heeft v. BAER vele berichten omtrent Papua's en Alfoeren bijeengezameld. Hij verontschuldigt zich met de litteratuur misschien nog niet genoeg vertrouwd te zijn, daar hij eerst sedert korten tijd deze studiën aanving; ook met de afsluiting van Rusland door het ijs gedurende de lange wintermaanden, en, voegt er de ironische grijsaard bij, de afsluiting, die Rusland eenige jaren lang ondervond, door den strijd voor de civilisatie van Turkijë.

J. v. D. H.

B E R I G T E N .

BUITENLAND.

FRANKRIJK. — Dr. STEINROTH beveelt in eene brochure „*De la chair coulante et de son exploitation rationnelle*” eene nieuwe voedingswijze aan, die bij de dnurte van het vleesch ter vervanging zou dienen. Hij wil namelijk, even als men nu de melk der dieren tot voedsel bezigt, hun bloed, bij wijze van wekelijksche aderlatingen verkregen, daartoe aanwenden. In Zweden wordt het bloed in beschuit gebakken. In Ierland hebben de armen meermalen het bloed hunner koeijen en ossen tot voedsel gebruikt. In Afrika schijnt ook het bloed-eten in practijk te zijn.

— Uit het Verslag van den algemeenen Secretaris der „Association générale des Médecins de France”, uitgebragt op de Algemeene Vergadering, dezer dagen gehouden, blijkt, dat op dit oogenblik reeds 1557 leden dezer vereeniging zijn, hetzij van de algemeene afdeeling, of wel de vijftienvintig erkende afdeelingen. Het werken dezer vereeniging [zie dit *Tijdschrift*, II, bl. 134, 590] mag alzoo voorloopig wel als zeer gunstig voor het doel, waarvoor zij werd opgericht, beschouwd worden.

— De Vereeniging van Geneeskundigen en Pharmaceuten van het Departement *de la Somme* heeft in hare laatste Algemeene Vergadering:

in overweging genomen hebbende, dat de levensbehoeften sedert lang in prijs vermeerderd zijn, terwijl de honoraria der Geneeskundigen dezelfde zijn gebleven:

en in aanmerking hebbende genomen, dat, bij de bepaling der honoraria, het aantal der gedane visites geen voldoende maatstaf is, maar ook de aard der ziekte, het gewigt der operatie, de gevaren, die de Geneesheer loopt, en andere omstandigheden behooren in acht genomen te worden;

de verklaring vastgesteld dat:

1°. de Geneesheeren in het vervolg regt hebben op eene verhoogde belooning;

2°. die belooning niet naar het aantal der visites, maar met het oog op de aangewezen omstandigheden zal worden bepaald.

— In de Vergadering der Académie des Sciences te Parijs, deed MILNE EDWARDS eene mededeeling, dat LEUCKART een jong varken met trichinae spirales, die nog in het vleesch zaten, had gevoederd en na 5 weken ongeveer 1000 met geslachtsorganen voorziene trichocephali dispares in de ingewanden van het dier gevonden had.

SCHOTLAND. — In Edinburg bestaat thans een antiopium vereeniging, die zich ten doel stelt den onzedelijken opiumhandel met China tegen te gaan. In een geschrift, van die Vereeniging uitgegaan, worden eenige bijzonderheden dien handel betreffende, medegedeeld, waarbij onder anderen wordt vermeld, dat voor eene som van 6 miljoen ponden sterling (zegge 72 miljoen gulden) Britsche opium jaarlijks in China wordt ingevoerd.

ENGELAND. — Uit eene statistiek van Dr. BACHHOFFNER blijkt, dat het aantal sterfgevallen aan pokken bedroeg in:

	Engeland en Wales.	District van Londen.
1848	6903	1620
1849	4645	521
1850	4666	355
1851	6997	724
1852	7320	1159
1853	3151	211
1854	2808	694
1855	2525	1039
1856	2277	531
1857	3936	156

— Met de organisatie van den geneeskundigen dienst bij het Engelsche leger (zie dit *Tijdschrift* II, p. 668) is men druk bezig. Reeds is den Directeur-Generaal een raad toegevoegd, bestaande uit 3 leden, die door den Secretaris van staat voor oorlog uit de meest uitstekende militaire geneeskundigen gekozen zijn. Dr. LOGAN is aan het hoofd der afdeeling voor hygieïne, Dr. BALFOUR aan het hoofd der statistiek, Dr. MAPLETON aan het hoofd van genees- en heilkundige dienst gesteld.

BERLIJN. — Wij deelden reeds op bl. 371 van dezen jaargang mede dat eene groote reeks van lessen onder leiding van v. GRAEFE te Berlijn over ophthalmologie zoude worden gegeven. Uit de aankondiging dier lessen voor het wintersemester blijkt nu, dat niet minder dan vijf docenten daarvoor zullen optreden: v. GRAEFE 1°. voordragten over de ziekten van het oog en hare geneezing, 2°. kliniek der oogziekten, 3°. leer der oogoperatiën met oefeningen op het phantome en het lijk; Dr. LIEBREICH, 4°. voor optica, 5°. voor ophthalmoskopische oefeningen, 6°. over het onderzoek der functiën van het oog; SCHWEIGER, 7°. over het mikroskopisch onderzoek van het oog; Dr. MICHAËLIS, 8°. propaedeutische kliniek der oogziekten, 9°. repetitiën over de geheele ophthalmologie; Dr. SCHUFT, 10°. cours voor oogoperatiën.

BELGIE. — Den 20sten dezer werd op eene plegtige wijze de vijf-en-twintigste verjaardag der stichting van de Brusselsche vrije Universiteit gevierd.

BINNENLAND.

Het voorloopig verslag der Commissie van rapporteurs uit de Tweede Kamer der S. G. betreffende de staatsbegrooting voor 1860, hoofdstuk *Binnenlandsche Zaken*, bevat ten aanzien van Afd. IV, *Medische politie*, het navolgende:

„Men vleit zich, dat de nieuwe geneeskundige wetten, over welke nog onlangs eene schriftelijke wisseling van denkbeelden tusschen de Kamer en de Regering plaats had, door deze niet uit het oog zullen worden verloren. In eene afdeeling drong men er op aan, indien onverhoopt de bedoelde regeling der medische politie nog gedurende eenigen tijd moest worden verschoven, de bepalingen der bestaande wetgeving, volgens welke wettig toegelaten geneeskunstoefenaren, die zich in eene andere provincie willen vestigen, een nieuw examen moeten ondergaan, herzien mogten worden. Zoodanig nieuw examen had, volgens de daar voorgestane meening, iets ongerijmds.

„Nog andere wetten, tot het thans behandeld onderdeel van het Departement van Binnenlandsche Zaken betrekkelijk, kwamen ter sprake. Zoo vroeg men wat er geworden zij van het vroeger behandeld wets-ontwerp op de uitoefening der veertsenijkunst, en of de Regering nog aan wettelijke maatregelen ter wering van besmettelijke veenziekten dacht. Naar het weren van sommigen zou zich langzamerhand hier en daar ge-